

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társszerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	---------------------------------	---	-----------------------------------	--

Káros hitelezés.

Általános a panasz a káros hitelezés ellen. A kereskedő és iparos azt mondja, neki hiteleznie kell, mert ha nem hitelez, faképnél hagyja a vevő. A vevő idejében nem fizet és így kötelezettségének nem tud eleget tenni.

A vevő ezzel szemben azzal védekezik, hogy a kereskedő és iparos csak úgy erőszakolja a hitelt. Sokszor esze ágában sincsen valamely árucikket vásárolni, talán kellene is, de nincsen pénze, sokszor azonban nem is kereskedő vagy iparos rábeszéli, hogy nem kell most fizetni, fizet amikor akar. És a vevő csak otthon veszi észre, hogy olyasvalaminek jutott birtokába, amire talán nincs is szüksége.

Mindkét részről felhangzó panaszok jogosultak.

Való igaz, hogy a vevő az iparost és kereskedőt, aki nem hitelez, faképnél hagyja. De hát mit bánja ezt a kereskedő és iparos, ha olyan vevőről van szó, aki idejében nem fizet.

Ez csak romlását okozza. Az is igaz, hogy a kereskedők és iparosok ráerőszakolják a hitelt a vevőkre. Miért teszik, ők tudják. Valószínűleg azt, mert akikről viszont ők vásárolnak, hasonlóképpen tesznek.

Általánosan tudva van, hogy nekünk nincs magyar kereskedelmünk, nem is lesz, míg a magyar kereskedők adósai lesznek osztrák cégeknek, mint az most van. Tulipán-mozgalom, magyar védő egyesület, mind hiába való dolog, míg az osztrák kereskedők hitelezői a magyar kereskedőknek. A hitel megvonásával tönkretesznek egy csomó magyar kereskedőt, aki tehát életfentartásból is is továbbra is vevője és adósa marad az osztrák kereskedőknek.

Sok szó esett már a káros hitelezés orvoslásáról. Ujabban a berlini kereskedelmi kamara indított mozgalmat a káros hitelezés ellen. A kamara azt

mondja, hogy az iparos ne hitelezzen a megrendelőnek, akkor nyugodtabb és biztosabb lesz az existenciája.

Nem károsíthatja meg senki és ő sem károsít meg másokat, kiktől ő vásárol nyersanyagot. A vevőknek pedig azt tanácsolja, hogy mindenki annyit vegyen, a mennyi pénze van. Szóval a berlini kamara azt a radikális orvosságot ajánlja, hogy be kell hozni a készpénzfizetést!

Nagyon okos tanács, csak hogy a kivétel nem olyan egyszerű, mint azt a berlini kamara elképzei. Mert ha az iparosok közös akarattal el is határoznák, hogy ezentúl csak készpénzfizetés mellett adnak portékát, bizonyára megmaradnának a jámbor óhaj mellett. A kivétel a hiteligazdaság korában lehetetlen. Ismerjük a káros hitelyújtás következményeit, de ez ellen más orvosság nincs, mint korlátozni azt abban a mértékben, a milyenben a hitelező előtt a vevő fizetési szándéka ismeretes. Ezen az alapon a jövőben is hitelezni lehet.

Tallózás.

Baja, 1909. február 8.

Ki hamisit?

Sokat irkáltunk már a tejhamisításokról, a tejhamisítókra, meg azok üldöztetéséről. A hír, a cikk, amely ezekről a visszaélésekről beszámol, rendszerint a termelők visszaéléséről szólott. A termelőkről, akik nem elégszenek meg azzal, amit a tehénük ad, hanem azonfelül már megfejkik a kutat is. Eddig mindig az volt a közhiedelem, hogy a lefőlözött, meg a megkeresztelt tejet a fogyasztó a termelőnek köszönheti.

Nos hát tévedtünk mi is, tévedett a fogyasztó közönség. A termelő bizony nem hamisit. Ezt a tényt kétségtelenül megállapította a rendőrség.

Tegnap este tudomására jutott a rendőrségnek, hogy egy csapat alvégi asszony kiutazott Bácsvaskútra tejvásárlás céljából. A tejárú asszonyok, valahányszor tejhamisításon érték, mindig azzal védekeztek, hogy ők nem tehetnek róla. Ők Vaskúton veszik a tejet és úgy adják, amint kapják. Ha hamisított, lefőlözött és vizezett az a tej, akkor azt a vaskúti svábok teszik.

Meg kellett végre állapítani, hogy mennyiben felel meg a kofák védelemül felhozott állítása a valóságnak.

A rendőrség emberei tudva, hogy a kofák jobbjára alvégi asszonyok, kimentek este a szállásvárosi kisállomáshoz és megvárták a hétórai vonatot. Alig állott meg a vonat 50 alvégi kofaasszony ugrott ki a kocsikból. Kinek egy, kinek két kanna volt a kezében, nagy volt a riadalom közöttük, amikor a rendőrség üdvözölte őket és felszólította, hogy a kannájukat tegyék le, mert a benne levő tejet megvizsgálja.

A tejevizsgálat meg is történt és kitűnt, hogy az alvégi menyecskék Vaskútról nemcsak jó, hanem kiváló minőségű tejet szállítanak. A tejnek 30 fokosnak kell lennie. Ezt a mértéket mind megütötte, de volt olyan is — nem is kevés — amely 32, sőt 34 fokos volt. Kétségtelen tehát, hogy dacára a bajai vízhiánynak, bajai víz kerül a konyhánkra.

Hogy ez így van, azt nemcsak az bizonyítja, hogy másnap ugyanazon asszonyoknál találtak 20–25 fokos tejet, hanem egyéb tény is. Egy-egy kofa 10–15, de legfeljebb 20 liter tejet hoz Bajára, Vasuton megy, vasuton jön. Ez 40 fillér költség. Ha tiszta tejet ad el és literenként négy fillér is a haszna, akkor nem keres a tejen és hiába való volt a fáradsága is.

Hanem hát úgy áll a dolog, hogy a 10 liter tej, mire a piacra kerül, 10 literrel szaporodik.

Mi olesó és rossz tejet kapunk, ellenben a kofának meg van a haszna.

A maszkák.

Hogy mi az értelme a »maszka« szónak, azt mi bajaiak nagyon jól tudjuk. A durva izléstelenség, a pimasz szemérmelenség, a ripők komiszkodás, a szemtelen, erőszakoskodó koldulás, az arepirító trágárság, mindmind e mögé a szó és fogalom mögé bujva tolakszik ki az utcára farsang utolsó három napján.

A durvaságnak az utcára, a napfényre való hurcolása ellen nemegyszer tiltakoztunk ezen a helyen, ebben a rovatban.

Tiltakoznunk kellett ellene, mert a bolondok három napján évről évre inkább és inkább fokozódik a tobzódó pimaszkodás. Olyan jelenetek játszódnak le ezen a három napon a város utcáin, hogy azok nemcsak egy fiatal leánynak kergeti arcába a vért, hanem még a legviharedzettebb zupás huszárkáplár is pírulva, megszegyenülve fordul el az ilyen jelenetek elől.

Felszólalásunk nem hangzott el hiába. A rendőrség figyelmét nem kerülte el cikkünk. Elismerete igazunkat és intézkedett, hogy azok a botrányos jelenetek ne ismétlődjenek meg, a szemérmesítő és jó izlést bántó durva, félmeztelen alakok ne járhasanak szabadon.

Úgy tudjuk, úgy értesülünk, hogy a rendőrfőkapitány hirdetésben el fogja mindezeket tiltani és utasítani fogja a közegeit, hogy akik alarc mögé bujva koldulnak, vagy bármi

nemű visszaélést követnek el, kimélettlenül állítsák elő.

Hisszük azonban, hogy nem kerül a sor a végsőre, megteszi a rendőrkapitány hirdetése is a hatást.

(—.)

Telefon tudósítások.

Budapest, 1909. február 8

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülése szomorú jelentéssel kezdődött. Az elnök ugyanis egy képviselőnek, *Brediceanu* Coriolánnak a halálát jelentette be a Háznak.

Csizmazia Endre tett ezután jelentést, hogy a bíróság a Csávossy-féle ügyben elutasító határozatot hozott. Indítványozza, hogy Csávossy ellen kártérítési pert indítsanak.

A földadó tárgyalásának részleteinél felszólalt *Csányi János*, *Nagy György* és *Kecskeméti Ferenc* és ezzel a címet változatlanul elfogadták.

Az első és második szakaszt együttesen tárgyalták, amelyhez hozzászólt *Polónyi Géza*, *Novoszell Mátyás* és *Magdics Péro*. Végül rövid beszédet mondott *Wekerle Sándor*. A 3-ik szakasznál *Hódy Gyula* indítványozza, hogy a község 20 lakójának kérelmére igazíttassék ki a kataszter.

A tárgyaláson minden szakaszhoz hozzászólt *Polónyi Géza*.

A földadó tárgyalását valószínűleg befejezik holnap és ekkor áttérnek a házadó javaslatra.

Az ujonc javaslatok.

Az ujonc javaslatok tárgyalását nem, mint tervezték szerdán, hanem csütörtökön kezdik meg.

Gyilkos udvarló.

Véres gyilkosság történt tegnap Ujpesten. Szekeres Márton kispesti posta-szolga megleste az utcán *Nagy Istvánnét* és az utca sarkán, amikor az asszony odaért, rárohant és egy élesre fent borotvával egyetlen vágással átmetszette a nyakát. A szerencsétlen asszony segítségért már nem kiálthatott néhány lépést tett előre és aztán holtan rogyott össze. Szekeres és az asszony között annak lánykorában szerelmi viszony állott fent

és most közeledni akart Szekeres hozzá. De ez az udvarlást nem fogadta. Ezért bosszúból ölte meg az asszonyt. Szekeres kit a rendőrség elfogott, tagadja a tettét

Az elnökjelölt balesete.

Bryan Északamerika elnökjelöltje auto mobilon kirándult a vidékre. A gyorsan rohanó gépkocsi nekiment egy hid karfájának. A bennülők kifordultak belőle Bryan a lábán megsérült.

Szerencsétlenség egy bányában.

Franciaországban, Nancy mellett egy bányában felrobbant az ott felhalmozott robbantó anyag és gyutacs. Hat munkás meghalt, az összes épületek elpusztultak.

Árviz.

Az ország és külföld minden részéből nagy árvizekről jönnek jelentések. Olmütz környékén számos falu elpusztult.

Nick Carterék Baján.

(Karcolat.)

A minap egy helybeli varróintézetbe beállított két elegáns úr, az intézet tulajdonosát keresve.

— Mivel szolgálhatok? — szólal meg kis zavarral a tulajdonosnő, ki inkább hölgylátogatókat szokott fogadni.

— Csak néhány pillanatra óhajtjuk szives türelmét igénybe venni, — mondja az egyik kifogástalan udvariassággal.

— Kérem! Méltóztassanak talán átfáradni a másik szobába . . .

— Mig a két úr s a varrónő a szomszéd szobában tárgyalt, addig a kis varró-lányok összedugták buksi fejcskéiket s azon tanakodtak, hogy valjon mit akarhat ez a két úr? Amig a főnöknőjük csak néhány percet töltött el a két úrral, addig azt hitték, hogy talán utazók lesznek, akik csipkét s efféléit jöttek eladni; de amikor elmúlt tíz perc, negyedóra, félóra, s a főnöknő még mindig nem jelentkezett — rosszat kezdtek sejteni.

— Lányok! — szólal meg az egyik — ezek talán detektívek lesznek.

— Bizony isten, én is arra gondoltam, mondja a másik. Mintha hasonlítana is az egyik Nick Carterre.

— Inkább Nobodyra.

— Talán az egyik Nick Carter, a másik meg Nobody — mondogatták.

Majd néma csönd lett. A kislányok a legnagyobb feszültség közt várahoztak, hogy valjon mi lesz?

— Most mennek, — szólal meg halálsápadtan az egyik leányka . . .

Néhány pillanat múlva föl pattan az ajtó s a varrónő szivettépő sirás közt lép a szobába.

Az Istenért, mi történt? — ugráltak föl ijedten a varró-lányok . . .

— Mi történt? Az történt — felelt fuldokló zokogás közt, hogy annál a két úrnál megrendeltem — Eötvös Károly munkáit.

. . . A két elegáns úr, két könyvvigéc volt, kik addig el nem mentek a szerencsétlen varrónő nyakáról, míg a megrendelés aláírását ki nem csikarták tőle.

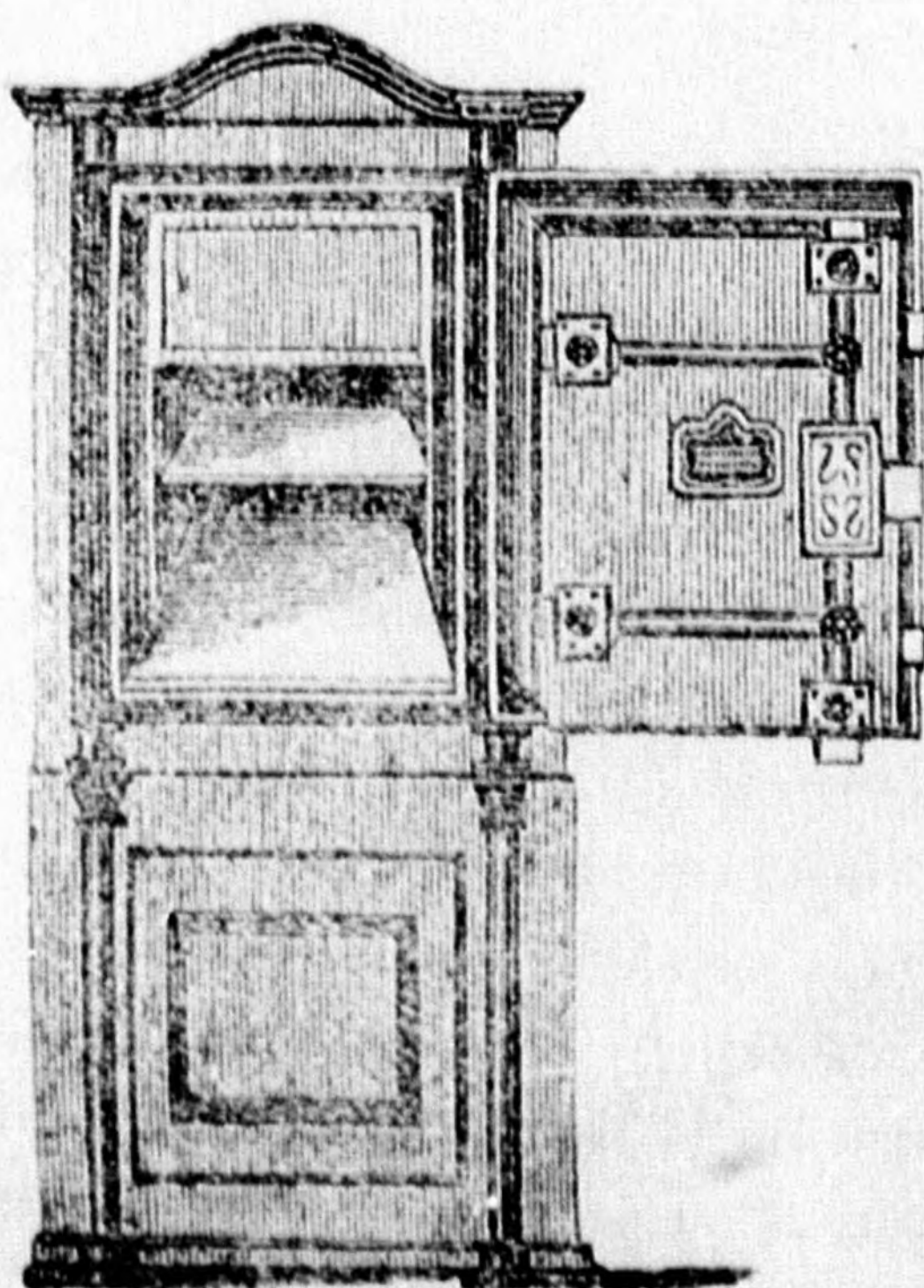
NAPIHIREK.

A bajai kath. Legényegylet tegnapi szabadliceumi előadásának változatos műsora ismét igen nagy közönséget vonzott. Az előadás kiemelkedő pontjai voltak a *Kárig Emil* által hegedűn és *Éber Sándor* által zongorán előadott szomorú magyar nóták, továbbá dr. *Telegdy Nándor* tanulságos előadása az első segélynyújtásról. Nagy tetszéssel fogadta a közönség az »Ezüst fátyol legendája« című melodramát is, melyet *Adamek Lenke* szavalt és *Weigele Oszkár* kísért zongorán. *Vigyázóné* sikerült cimbalom-szólója után *Depinyi János* tetszéssel fogadott énekszáma következett, majd *Wernberger* »szavalt« el az ismert »Kont« című balladát. Azaz dehogy szavalt el! A rossz diákot utánozva vagy tiszser hozzáfogott a vers szavalásához, de a cinnél tovább nem jutott. Az ügyes ötletért zajos tapsott aratot.

Megismételt előadás. Az Ipartestüle ben tegnap délután zsufolt ház előtt megismételték a »Mozgó fényképek« előadását. A nagyszámú közönség remekül mulatott a pompásan sikerült előadáson, amelyen a szereplők ma éppen olyan jók voltak, mint első alkalommal.

A Bajai Jótékonycélú Leányegyesület elnöksége a következő nemesszívű felülfizetésekkel illetve adományokkal nyugtázza köszönettel: Dr. Ambrozovics Lajos főispán 8:50 k. Delej Lajos főmérnök 8:50 k. Bauer Adolf 6 k. dr. Róna Dezső 5 k. Somogyi Gyuláné 5 k. Weinberger Ödön 4 k. dr. Bérczi Albert 3:50 k. Grünhút Miksáné 3 k. Szegő Marcell 3 k. dr. Bruck Samu 2:50 k. Weidinger Gusztávné 2 k. Scheer Adolfné 1:50 k. Meskó Zoltán 1:50 k. Boschán Lotti 1 k. Ripp N. 1 k. Pollitzer Jakabné 50 fillér.

Elfogott gyilkos katonák. Néhány héttel ezelőtt Szegeden két katona megszökött és egy embert a szegedi határban lelőttek. A két katonát a jánoshalmi határban szombaton megtalálta a csendőrség és elfogta. Amig a csendőrök az egyik embert kötözték, addig a másik föbelőtte magát. Az életben maradt katonát szombaton Bajára hozták s innét Szegedre vitték.

Tűzmentes és betöréselleni vas

Pénzszekrény,

a legjobb hazai gyártmány,
többféle nagyságban és
„gyári áruk mellett” kapható

Drescher Gyula kereskedésében Baján.

karikahajós varrógép család- és ipari célokra,

Phönix Singer rendszer után készített és magyar gyártmányú **Adria**

családi varrógépek, eredeti

PFAFF családi varrógép.

Továbbá a varrógépekhez szükséges bármilyen alkatrészek jutányosan és pontosan lesznek kiszolgálva

Szocialista népgyűlés volt vasárnap délután a Bárány Szálloda nagytermében. A helybeli pártszervezet gyűlést összehívó plakátján hirdette, hogy »pesti szónok jön.« Ennek a jelentésnek meg is volt a hatása: A Bárány terme szorongásig megtelt hallgatósággal. Délután 3 órakor, miután a hatóság képviselőjében dr. Hechtl József rendőralkapitány megjelent, Fábik József elnök megnyitotta a gyűlést. Kondor Bernát, a központ kiküldöttje másfélórán át fejtegette a politikai helyzetet és azt szocialista szemüvegen át nézve, világította meg. Szokott mederben, ismert modorban támadott mindent és mindenkit, ami és aki nem tartozik a szocialista pártkeretbe. Az általános sztrájkot nem proklamálta, de érthető célzást tett reá. A gyűlés 5 óra felé teljes rendben és nyugalomban ért véget. Megjegyezzük még, hogy Kondor megközelítőleg sem tud oly nagy hatást elérni beszédével, mint az ezelőtt bajai népgyűlések szónoka: Kardos Jakab. Kondor intelligens, de nem jó szónok.

Betörés a Munkás-Otthonba. Szombaton este elfogtak egy embert, aki a Munkás-Otthonba akart betörni. A betörőnél éles kést, tórt, vésőt és revolvert találtak. Az elfogott betörő egy Nagy Sándor nevű züllött munkakerülő csavargó, ki ifjú kora dacára, számtalan betöréses-lopást követett el saját bevallása szerint.

Rum és likörök készítése házilag. 100—200 percent megtakarítás. 50 fillér egy adag legfinomabb rum-kivonat, vagy 92 féle likör kivonat bármelyike. Használati utasítások és prospektusok ingyen bárkinek díjtalanul rendelkezésére állanak. Kapható egyedül Gyarmati Emil gyógyszer-tárában Baján.

Segédszerkesztő: FODOR KÁROLY. Kiadóhivatal: WAGNER ANTAL könyvkereskedésében. Szerkesztőség telefon száma: 101. Kiadóhivatal telefon száma: 36.

Határidő üzlet

Baja, 1909. február 6

Búza	októberre	12 K 76	áprilisra	10 K 85
Rozs	»	9 » 09	»	10 » 06
Zab	»	7 » 24	»	8 » 56
Kukorica	májusra	7 » 63		

Az árak 50 kg.-ként értendők.

A fürdőházban egy négyszobás lakás azonnal kiadó.

Hirdetések

felvétetnek — a kiadóhivatalban.

Az elavult rendszerű mosás
még csak a haladó kortól elmaradt háziasszonyokra s olyanokra tartozik, akiknek pazarolni való idejük és sok kidobandó pénzük van.

Ezen új rendszerű mosás
azonban azon tisztelt háziasszonyokra tartozik, a kiknek az újkor haladásait illetőleg egészséges itélőképességük és nyílt pillantásuk van.

Mert a John féle „felített gőzű” mosógép (magyar német és osztr. szab.) idő munka és költségben köze 75% megtakarítást biztosít szavatosság mellett. Kísérletre is szállítandó.

Kapható:
Kapots Nándornál
Baján.

A Fischer Lipót-féle házban

2 üzlethelyiség

május 1-ére, előnyös feltételek mellett, kiadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál:
Fischer Aladár Szeged
Zsinagóga-utca 17.

A Bende-utca 10 szám alatt levő Schweiger-féle

p é k ü z l e t

kiadó.

Nyirati János.

Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —
A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.
Legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különlegességi árudájában.

Lakást keresek!

Egy hét szobás úri lakást, összes mellékhelyiséggel, a belvárosban május elsejére bérbe veszek.
Cím a kiadóhivatalban.

A legújabb szépirodalmi munkák.

WILDE OSZKÁR:

Gránátalmaház.

Fordította:

Mikes Lajos.

Ára 4 korona.

ZBORAY ALADÁR:

Utolsó könyv.

Ára 4 korona.

Kapható:

Ifj. Wagner Antal

könyvkereskedésében

BAJÁN.

MIT IGYUNK ?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószer.

Minden külföldit fölülmúl hazánk természetes szénsavasvizek királya:

a mohai AGNES-Forrás.

Milleniumi nagy éremmel kitüntetve.

Kitűnő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomorégést

rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbetegségeknél.
Kedvelt borvíz! Olesőbb a szódavíznél! Mindenütt kapható!

Főraktár: DRESCHER GYULA úrnál Baján.

Budapesti-út 65-ik számú

h á z

1909. majus hó 1-től bérbe kiadó.
Bővebbet: **Nikolits István** fűszerkereske-
dőnél **ZOMBOR.**

Egy ujonan épült

H Á Z,

mely 3 szobából, konyhából áll egy
berendezett sütőüzlettel és egy bolt-
helyiséggel
eladó vagy kiadó.

Idősb Stohl József.
Damjanich-u. 28.

Erzsébet királyné-utcai

h á z a m

azonnal kiadó.

Bővebbet:

Utry Ambrus
háztulajdonosnál, Kigyó-utca 14.

UGRON GÁBOR lapvezér. MAGYAR NEMZET

a legolcsóbb, függetlenségi 48-as napilap.
Cikkeit írják: **Ugron Gábor**, **Ábrányi Emil**,
Dr. Halász Lajos országgyűlési képviselő.
Szerkeszti: **Lándor Tivadar.**

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre . 16 K | Negyedévre . 4 K
Félévre . . . 8 K | Egy óra 1.40 K

Egyes szám ára 2 krajcár.

Megrendelhető:

Budapest, VII., Miksa-utca 8.
minden postahivatalnál és lapelárusítónál.

Köszvény, csúz, rheuma, ischias

és hasonló bántalmak ellen legjobb a
hirneves tanárok és orvosok által
tanácsolt

g ő z f ü r d ő.

Akik elfoglaltságuk miatt máskor nem füröd-
hetnek, **vasárnapokon d. u. 1—6-ig**
meleg medence-fürdőt személyenként
40 fillérért kaphatnak.

Ujdonság! || Ujdonság!

12

Compositions de Franz Lehár.

Tartalma:

1. Polonaise Royale.
2. Valse américaine.
3. Mazurka.
4. Printemps d' amour, Valse.
5. Danse exotique.
6. Sons d' Ischl, Valse.
7. Ländler.
8. Humeurs d' automne, Valse.
9. Plaisanterie-Polonaise.
10. Valse des fleurs
11. Menuet.
12. Caprice-Valse

Ára: 3 korona 60 fillér.

Kapható:

Ifj. Wagner Antal

könyv-, zenemű- és papírkereskedésében
BAJÁN.

A Fischer Sámuel féle jótékonyági
alapítványi házban egy nagyobb

emeleti lakás

azonnal
kiadó.

Bővebb felvilágosítást a házfelügyelők
adnak.

50% megtakarítás!

190 frtért vehet egy tömörfa
hálószoba-berendezést

2 szekrény, 2 ágy 2 éjjeli, 1 mosdó,
tükörrel és márvánnyal

Rosenfeld és Weisz

butor- és kárpitos-üzletében

BAJÁN,

Erzsébet királyné-utca 5. sz.

Mindennemű hálószoba-berendezések:
mahagoni, palisender, tölgy és diófából,
ebédlő és uri-szoba berendezések jutá-
nyos áron kaphatók. Modern tükrös és
rézrudas ebédlő divánok, ottománok és
szalon garniturák állandóan nagyobb
mennyiségben vannak raktáron.

Kedvező fizetési feltételek!

Petőfi Sándor-utca 14-ik számú

H Á Z

1909. május 1-től bérbe kiadó.

Bővebbet

Nánay Lajos
tulajdonosnál.

Most jelent meg!

Most jelent meg!

Az új magyar bortörvény

a borhamisításnak és a hamisított bor forga-
lombahozatalának tilalmazásáról szóló törvény,
(1908. XLVII) valamint a m. kir. földművelés-
ügyi miniszternek erre vonatkozó végrehajtási
rendelete.

Szükséges jegyzetekkel és magyarázatokkal
ellátta:

Dr. Drucker Jenő

a »Borászati Lapok« f. szerkesztője.

Kapható:

ifj. Wagner Antal

könyv-, zenemű és papírkereskedésében
BAJÁN.

Á r a

1 kor.